

DELHI PUBLIC SCHOOL, MIYAPUR

SANSKRIT (3rd lang) PRACTISE WORKSHEET- ANS KEY

CLASS: VIII Sec: ____ Name : _____

Date: _____

1. विकल्पेभ्यः उचितं अव्यय पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

i) चिकित्साशास्त्रे बिल्ववृक्षः _____ उपयोगी अस्ति ।

a) बहिः b) यदा **c) अतीव**

ii) वृक्षाणां शोभा पुष्प - पत्र - फलैः _____ भवति ।

a) तदा **b) एव** c) कुत्र

iii) जनाः कदलीवृक्षस्य पक्वानि , अपक्वानि _____ फलानि खादन्ति ।

a) एव b) तथा **c) वा**

iv) यदि वयं फलानि खादामः _____ स्वस्थाः भवामः ।

a) तर्हि b) किम् c) अत्र

2. विकल्पेभ्यः उचितं समानार्थकं पदं चिनुत -

i) वृक्षः - _____ ।

a) लता **b) वृक्षः** c) वनम्

ii) आगाराः - _____ ।

a) सागराः b) पर्वताः **c) कोशाः**

iii) क्षमता - _____ ।

a) क्षमा b) संपन्नता **c) शक्तिः**

iv) बहु - _____ ।

a) अतीव b) नारी c) समूहः

v) अनिलः - _____ ।

a) अग्निः b) जीवनम् c) पवनः

vi) आमलकवृक्षः - _____ ।

a) बिल्ववृक्षः b) निम्बवृक्षः **c) अमृतवृक्षः**

3. मेलनं कुरुत -

- i) अगस्तमासस्य पञ्चदश तारिका
ii) जनवरीमासस्य षड्विंशतिः तारिका
iii) अप्रैलमासस्य चतुर्दश तारिका
iv) अक्टूबरमासस्य द्वि -तारिका
v) सितम्बरमासस्य पञ्च तारिका
vi) नवम्बरमासस्य चतुर्दश तारिका
- a) अम्बेडकर जयन्ति
b) गान्धी जयन्ति
c) स्वतन्त्रता -दिवसः
d) गणतन्त्र -दिवसः
e) बाल -दिवसः
f) अध्यापक -दिवसः

A . i) b ii) a iii) f iv) d v) c vi) e

B . i) d ii) f iii) c iv) a v) e vi) b

C . i) c ii) d iii) a iv) b v) f vi) e

4.विकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा लिखत -

- i) जीवनस्य आधाराः _____ सन्ति ।
a) खगाः **b) वृक्षाः** c) पशवः
ii) _____ नाम वृक्षः दिवानक्तम् ओषजनं यच्छति ।
a) कदलीवृक्षः b) निम्बः **c) अश्वथः**
iii) भारतवर्षे जनाः स्वगृहे _____ नाम पादपम् आरोपयन्ति ।
a) तुलसीपादपम् b) निम्बम् c) अश्वत्थम्
iv) वृक्षाः _____ सन्तुलने सहायकाः सन्ति ।
a) भोजनस्य b) जीवनस्य **c) पर्यावरणस्य**
v) सवेगं _____ चलति ।
a) विद्युत् b) वायुः **c) मेट्रोयानम्**
vi) मेट्रोयानेन यात्रा _____ भवति ।
a) विमला **b) अतिरमणीया** c) सरला
vii) _____ विना अद्य विश्वस्य कल्पना अपि कर्तुं न शक्यते ।
a) सङ्गणकम् b) विज्ञानम् c) दूरभाषम्
viii) अन्तर्जाल -जालकार्यक्रम - माध्यमेन जनाः _____ सङ्कलिताः कर्तुं पारयन्ते ।
a) व्यवस्थाः **b) सूचनाः** c) समाचाराः

ix) नरपतिः _____ निर्मातुम् अवाञ्छत् ।

a) राजगृहम् b) सभागारम् **c) भवनम्**

x) _____ घोषणां श्रुत्वा जनाः स्तब्धाः अभवन् ।

a) राज्ञः b) गुप्तचरस्य c) शिल्पिनः

xi) _____ शिल्पिनं प्रशन्सन्ति स्म ।

a) नृपाः b) श्रमिकाः **c) दर्शकाः**

xii) गणतन्त्रोत्सवं द्रष्टुं जनाः _____ एकत्रिताः भवन्ति ।

a) रक्तदुर्गे **b) भारतद्वारे** c) राष्ट्रपति -भवे

xiii) नदी _____ समेताः गच्छति ।

a) वृक्षैः b) पत्रैः **c) मधुरैर्जलैः**

xiv) निशाकरः _____ वितरन्ति ।

a) ज्योत्सनाम् b) प्रकाशम् c) शितलताम्

xv) पुष्पितासु लतासु _____ गुञ्जन्ति ।

a) खगाः b) भ्रमराः **c) कोकिलाः**

xvi) धनुर्हस्तः _____ वनं प्रविशति ।

a) वनेचरः **b) आचार्य द्रोणः** c) अर्जुनः

xvii) आचार्यः _____ कृत्वा जीविकाम् अर्जयति ।

a) उद्यमम् b) युद्धम् c) देशसेवाम्

xviii) _____ पवनः चित्तं प्रसादयति ।

a) तीव्र b) निर्मलः **c) सुगन्धपरिपूर्णः**

xix) धरायाः शरीरे प्रदूषणेन _____ जाताः ।

a) व्रणाः b) छिद्राः c) उपद्रवाः

xx) पञ्चतत्त्वैः _____ रचिता ।

a) मानवजातिः **b) सृष्टिः** c) भूमिः

xxi) नगरेषु _____ संख्या वृद्धिम् याति ।

a) वाहनानाम् b) जनानाम् c) भवनानाम्

xxii) _____ पाचन -क्रियायां सहायकः भवति ?

a) जलम् b) वायुः **c) अग्निः**

xxiii) मातृरूपेण _____ पूज्यते ।

a) धरा b) लता c) पिता

xxiv) संसारस्य जीवनं _____ अस्ति ।

a) नभः b) गिरिः **c) जलम्**

xxv) अग्नेः गुणः _____ ।

a) दहनम् b) दया c) प्रकाशः

xxvi) आकाशे _____ सञ्चरति ।

a) मण्डूकः b) बसयानम् **c) विमानम्**

5.विकल्पेभ्यः उचितं विपरितार्थकं पदं चिनुत -

i) विमलम् - _____ ।

a) सुन्दरम् b) पुरातनम् **c) मलिनम्**

ii) नवम् - _____ ।

a) पुरातनम् b) मलिनम् c) उत्तमम्

iii) सुखदा - _____ ।

a) सर्वदा **b) दुःखदा** c) समीपम्

iv) भूमौ - _____ ।

a) आकाशे b) वने c) मार्गे

v) सुदूरम् - _____ ।

a) गगने **b) समीपम्** c) अधः

vi) उपरि - _____ ।

a) स्वर्गे b) आकाशे **c) अधः**

6.विकल्पेभ्यः उचितं शब्दरूपं चित्वा लिखत -

i) नदी - प्रथमा विभक्तिः बहुवचनम्

a) नदी **b) नद्यः** c) नदयः

ii) बाल - षष्ठी विभक्तिः एकवचनम्

a) बाले b) बालानाम् **c) बालस्य**

iii) जल - तृतीया विभक्तिः बहुवचनम्

a) जलेन b) जलैः **c) जलेभ्यः**

iv) निशाकर - चतुर्थी विभक्तिः एकवचनम्

a) निशाकराय b) निशाकरे c) निशाकरात्

v) भानु - पञ्चमी विभक्तिः एकवचनम्

a) भानवे b) भानुना **c) भानोः**

vi) रवि- तृतीया विभक्तिः द्विवचनम्

a) रविभ्याम् b) रवेभ्याम् c) रव्यभ्याम्

7. उचित सन्धि /संधिच्छेदं चिनुत -

i) देवेन्द्रः - _____ ।

a) देवे + न्द्रः **b) देव + इन्द्रः** c) देव + ईन्द्रः

ii) नयनम् - _____ ।

a) ने + अनम् b) नय + अनम् c) नय + नम्

iii) सदैव - _____ ।

a) सद + एव b) सदा + एव **c) सदा + एव**

iv) भावुकः - _____ ।

a) भौ + उकः b) भा + वुकः c) भो + उकः

v) प्रति + ईक्षा - _____ ।

a) प्रतिक्षा **b) प्रतीक्षा** c) प्रतीच्छा

vi) महा + औषधम् - _____ ।

a) महोषधम् b) महाऔषधम् **c) महौषधम्**

vii) पर + उपकारः - _____ ।

a) परोपकारः b) परउपकारः c) परौपकारः

viii) कृष्ण + अर्जुनः - _____ ।

a) कृष्णार्जुनः **b) कृष्णार्जुनः** c) कृष्णार्जुनाः

8. उचितपदैः रिक्त स्थानानि पूरयत -

i) _____ उभयतः क्रीडाक्षेत्रम् अस्ति ।

a) विद्यालयम् b) विद्यालये c) विद्यालयस्य

ii) वानरः _____ अधः अवतरति ।

a) वृक्षात् b) वृक्षाय **c) वृक्षस्य**

iii) _____ विना न जीवनम् ।

a) जलात् b) जलस्य c) जलेषु

iv) अहं _____ प्रति धावामि ।

a) गृहात् **b) गृहम्** c) गृहस्य

9. उचित अव्ययपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत -

i) _____ कार्यं मा कुरु ।

a) परितः **b) सहसा** c) परन्तु

ii) नगरं _____ वृक्षाः सन्ति ।

a) कदापि b) यदा **c) परितः**

iii) विद्यालयः गृहात् _____ अस्ति ।

a) दूरे b) वस्तुतः c) मिथ्या

iv) _____ महात्मा परोपकारी भवति ।

a) क्रमशः **b) प्रायः** c) कदापि

10. विकल्पेभ्यः उचितं शब्दं चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत -

i) बालकः (पठ् + तुमुन्) _____ विद्यालयं गच्छति ।

a) पठितुम् b) पठतुम् c) पठित्वा

ii) शिशुः दुग्धं (पा + क्त्वा) _____ शयनं करोति ।

a) पिबित्वा b) पात्वा **c) पीत्वा**

iii) सः उद्याने (खेल + क्त्वा) _____ अधुना पठति ।

a) खेलत्वा **b) खेलित्वा** c) खेलीत्वा

iv) बालकाः जन्तुशालां(दृश +तुमुन्) _____ श्वः गमिष्यन्ति ।

a) दृष्टुम्

b) दृष्टुम्

c) दृशदुम्

DPS MYSAPUR